

V Praze dne 3. prosince 2018
č. j.: SPH 3014/2018

Rozhodnutí

Kanceláře prezidenta republiky – Odboru památkové péče

k záměru odborného restaurátorského čištění a opravy vnitřního schodiště a ochozu Velké věže katedrály sv. Víta na Pražském hradě

Kancelář prezidenta republiky – Odbor památkové péče, příslušná podle § 2 vládního nařízení č. 55/1954 Sb., o chráněné oblasti Pražského hradu, vydává na základě § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, toto rozhodnutí:

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. žádost č. j.: SPH 3014/2018 ze dne 26. listopadu 2018 o rozhodnutí k záměru odborného restaurátorského čištění a opravy vnitřního točitého schodiště a ochozu Velké věže katedrály sv. Víta na Pražském hradě. Vřetenové schodiště je silně znečištěno turistickým provozem a na žulových stupních je nalepeno velké množství žvýkaček. Omítky, chránící požárem poškozené zdivo, jsou odřené a pokryté rytými vandalskými nápisy. Gotické a novodobé pískovcové kvádry jsou znečištěny návštěvníky a pokryty nápisy provedenými zvýrazňovači. Předložený záměr vyčištění a údržby interiéru považujeme za žádoucí a nutný, i proto, že současný stav vede návštěvníky k dalšímu poškozování a vandalismu. Srovnatelný je i stav omítek ochozu věže, který vyžaduje neodkladnou údržbu. Postup i technologie byla předběžně konzultována se zástupci Odboru památkové péče.

Kancelář prezidenta republiky – Odbor památkové péče žádost posoudil z hlediska zájmů státní památkové péče na ochraně Pražského hradu, který je, včetně jeho areálu, nařízením vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, prohlášen za národní kulturní památku, a stanoví:

- záměr odborného restaurátorského čištění a opravy vnitřního schodiště a ochozu Velké věže katedrály sv. Víta na Pražském hradě je přípustný za následujících podmínek:

- pro čištění všech povrchů předpokládáme mytí houbou a jemnými kartáčky (rýžovými a silonovými). Účinnou cestou je použití parního čističe, který se na ohmataných površích kamene dobře osvědčil. Samozřejmostí je použití buničtinových obkladů (př. Arbocel), především pro naměkčení krust a nečistot. Používat lze detergenty (mýdlo a vhodný saponát), čpavkovou, octovou vodu nebo hydrogenuhličitán amonný, ale je třeba dodržet technologické postupy a volit spíše nižší koncentraci účinných látek. Vzhledem k nedávno restaurovanému hodinovému stroji je třeba zabezpečit odvětrání vzduchu s vyšší vlhkostí z věže ven dveřmi na

ochoz (ty je třeba zajistit klíny). Průvan lze regulovat a případně stěnu stroje ještě utěsnit fólií a vhodnou páskou. Míra čištění bude vyzkoušena na vzorcích, které budou schváleny při zahájení prací. Pro spárování zdiva a vysprávky v omítce bude použita vápenná malta probarvená přírodními pigmenty. Na závěr budou spáry patinovány.

Z technologického hlediska bude největším problémem znehodnocení povrchu kamene nápisy zvýrazňovačem různého chemického složení. Tyto nápisy budou odstraněny obklady s vhodnými odstraňovači, resp. rozpouštědly. Předpokládáme také použití různých rozpouštědlových čističů v buničině a bentonitu, jejich koncentrace a typ se bude v jednotlivých případech lišit. Pro některé nečistoty budou použity osvědčené čističe (např. Chemstrip, KOC, EMK apod.).

Tento postup lze aplikovat i na omítkové plochy. Tam, kde jde o zcela nové nátěry vápennou barvou, lze nápis odstranit opatrně mechanicky (přebroušením), pokud nebude zapitý do hloubky. Omítky budou podle potřeby lokálně opraveny vápenným štukem a pečlivě budou vytmeleny ryté nápisy. Povrchová úprava bude provedena vápennou barvou nebo vápennou lazurou ve schválené barevnosti. V rámci čištění bude opraveno menší poškození omítky v ochozu věže.

Poškozené zasklení okének schodiště do interiéru věže je podle potřeby možno vyměnit. Po odstranění poškrábaného skla by bylo vhodné očistit ozdobnou tyčovou zábranu v okenním otvoru. Pokud bude třeba obnovit nátěr, např. z důvodu koroze, bude základní nátěr suřík a svrchní grafit rozmíchaný ve fermeži. Součástí zásahu by mělo být také očištění prachu z krytů mřížových dveří (tahokov). Rozsah čištění musí zasáhnout až za samotné křídlo dveří, aby čištění povrchu neskončilo před mříží, ale až za ní na hraně dveřního otvoru.

Pochopitelně je třeba postup prací přizpůsobit ročnímu období. Práce na obnově ochozu je možno zahájit až v jarním období, resp. v době kdy teploty budou trvale nad 12°C. Materiály pro opravu omítkových ploch budou na vápenné bázi, stejně jako lazurní nátěr. Údržbu vyžadují i mříže osazené mezi pilíři ochozu. Standardní je obnova povrchových nátěrů (základ suříkový nátěr – svrchní grafitový). Zlacení by mělo být obnoveno.

Detaily technologického postupu budou projednány při samotné realizaci, včetně všech použitých prostředků. Na závěr bude zpracována stručná zpráva s doporučením následné údržby.

Práce bude řídit a dozorovat odborný restaurátor, držitel restaurátorské licence Ministerstva kultury ČR v rozsahu restaurování nepolychromovaného kamene.

Vzhledem k alarmující nekázni návštěvníků a častým projevům vandalismu je třeba, aby Odbor turistického ruchu Správy Pražského hradu přijal opatření, která povedou k normalizaci provozu věže.

Odůvodnění

Toto rozhodnutí je závazným stanoviskem ve smyslu § 14 odst. 1 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., neboť podle § 44a odst. 3 téhož zákona závazné stanovisko ve věci, o které není příslušný rozhodovat stavební úřad, je samostatným rozhodnutím ve správním řízení.

Správa Pražského hradu, příspěvková organizace, příslušná hospodařit s majetkem tvořícím areál Pražského hradu, předložila podle § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb. žádost č. j.: SPH 3014/2018 ze dne 26. listopadu 2018 o rozhodnutí k záměru odborného restaurátorského čištění a opravy vnitřního točitého schodiště a ochozu Velké věže katedrály sv. Víta na Pražském hradě. Kancelář prezidenta republiky při posouzení žádosti a stanovení požadavků uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí vychází z aktuálního stavu Velké věže katedrály sv. Víta. Základní materiálové a technologické podmínky určené tímto rozhodnutím vychází ze standardních a tradičních technologických požadavků památkové péče obvyklých pro realizaci restaurování architektury významných historických objektů, na které je v chráněném areálu Pražského hradu třeba klást zvláštní důraz

Toto rozhodnutí vychází z § 14 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., podle něhož v rozhodnutí orgán státní památkové péče vyjádří, zda práce uvedené v žádosti o rozhodnutí jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, a stanoví základní podmínky, za kterých lze tyto práce připravovat a provést; základní podmínky musí vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 80 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, odvolat do 15 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí podáním učiněným ke Kanceláři prezidenta republiky.

Vyřizuje:
Telefon:

PhDr. Petr Kroupa
ředitel Odboru památkové péče
Kancelář prezidenta republiky